

TyfloCentrum

DORÁŠEK

Květen - 2023

ZPRAVODAJ SONS A TYFLOCENTRA SEMILY

Archivní 570, Semily

e-mail: semily-odbocka@sons.cz

web: www.sons-semily.info a www.sons.cz/semily

e-mail: semily@tyflocentrum-lb.cz

web: <http://tyflocentrum-lb.cz>

Návštěvní dny v SONS a TyfloCentru Semily

Pondělí	8:30 - 16:30 hod. – SONS
Úterý	8:00 – 12:00 hod. - TC
Středa	8:00 - 16:00 hod. – SONS +TC
Čtvrtek	8:00 - 16:00 hod. – SONS + TC
Plánované akce i mimo klubovnu	
Pátek	zavřeno

Kontakty: SONS

Pavel Paldus 778 441 502
předseda semily-odbocka@sons.cz
paldus@sons.cz

Zuzana Podhajská 778 441 501
místopředsedkyně

Jiří Večerník 605 952 149
pracovník odbočky vecernik@sons.cz

Kontakty: TyfloCentrum

Zuzana Podhajská 737 788 199
semily@tyflocentrum-lb.cz

Vlasta Křapková 736 679 515
semily@tyflocentrum-lb.cz

MOTTO:

Nejsme organizace, která za nevidomé rozhoduje a jedná; jsme nevidomí občané, kteří rozhodují a jednají sami za sebe.

Zásady našeho počínání jsou:

svépomoc, partnerství, solidarita, úcta k lidské důstojnosti ,svobodná volba, zdravý rozum.

Pro případné dobrovolné dárce uvádíme číslo účtu naší odbočky:

3843741329/0800

Společenská kronika:

V měsíci květnu oslaví narozeniny:

Novotný Milan

Přejeme Ti pevné zdraví, štěstí a hodně lásky.

PRAVIDELNÁ SCHŮZKA RADY SONS

Rada odbočky se sejde ke svému jednání **ve středu**

24.5. v 8:00 hod. v klubovně.

Na každou akci je nutné přihlásit svou účast u koordinátorky aktivit Zuzany Podhajské!!!

*** Případná změna programu vyhrazena ...**

4.5. Cvikov – exkurze do pivovaru

Odjezd z vlakového nádraží v 8.49 hod.

Předpokládaný návrat autobusem v 16.27 hod.

11.5. Jablonné v Podještědí

prohlédneme si **zámek Lemberk**

Odjezd z vlakového nádraží v 8.49 hod.

Předpokládaný návrat autobusem v 16.27 hod.

18.5. Turnov – zahrajeme si Bowling

Odjezd z autobusového nádraží v 10.33 hod.

Předpokládaný návrat autobusem v 15.18 hod.

25.5. Praha - navštívíme

Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko
pro nevidomé Dědina o.p.s.

Odjezd z vlakového nádraží v 6.01 hod.

Předpokládaný návrat vlakem v 17.56 hod.

Pranostiky - Květen

Mokrý máj – v stodole ráj, Májová kapka platí za dukát.

Májová voda vypije víno. Svatá Žofie políčka často zalije.

Na mokrý květen přichází suchý červen.

Jestli v máji neprší, červen to dovrší.

V květnu-li hrom se ozývá, v červnu zřídka mrholívá.

Na Urbana pěkný, teplý den – bude suchý červenec i srpen.

Vinná réva nedbá toho – bude míti vína mnoho. Březen, za kamna vlezem, duben ještě tam budem.

Květen: Měsíc oslav, průvodů, a především čistoty a lásky

První dva svátky evokující tradici nacházíme již počátkem května a pokud máme štěstí na dobrý rok, tedy pokud nevyjdou zrovna na víkend, můžeme jim děkovat za to, že máme dva dny volna k dobru. Letošní rok 2020 je jedním z těchto dobrých let, protože dnešní den, 1. máj – svátek práce – vychází na pátek a 8. květen – Den vítězství – taktéž na pátek, jen o týden později.

Svátek práce mají mnozí spojený zejména s komunistickým režimem, kdy se konaly povinné průvody škol, zaměstnanců všech podniků ve městě, sportovců a dalších organizací. Svátek má ale svůj původ v USA, kdy v ruce 1890 odvážní dělníci stávkovali a demonstrovali za osmihodinovou pracovní dobu. Kromě toho se traduje, že děvče, které bude políbena pod rozkvetlou třešní, a ideálně hned z rána, bude krásné po celý další rok a neuschne. S láskou souvisí i další májové svátky, a sice Den matek připadající na druhou květnovou neděli a Den rodiny připadající na 15. května. Osmého května se slaví konec druhé světové války a na pomníky padlých bojovníků a hrdinů se pokládají slavnostní věnce.

Kouzelné májky

Z břízy a jehličnanů stavěli zamilovaní chlapci svým vyvoleným takzvané „májky“ a umísťovali je před okna jejich stavení. Společně pak všichni svobodní muži stavěli jednu velkou májku, jejíž místo bylo uprostřed vesnice. Kromě erotického podtextu čistoty, plodnosti a hojnosti měla též

ochrannou moc – věřilo se, že vesnici ochrání před zlými silami, což zřejmě vycházelo z pohanského kultu přírody, kde byl strom vnímán právě jako symbol života a ochrany. Pod velkou májkou se mladí scházeli, musela se také hlídat, aby ji neuloupil někdo ze sousední vesnice, což by bylo považováno za velkou hanbu.

Májové slavnosti

V různých koutech naší republiky dnes dochází k ožívování tradice májových průvodů a většinou navazují na filipojakubskou noc a „pálení čarodějnic“. V podstatě se jedná o hromadné občůzky plné muziky a veselí, které chodí od domu k domu, krásně nastrojený mladý pár zatančí a za odměnu dostane sladké pečivo. Pokračuje se k hlavní májce až na náves, kde dochází k humorným soutěžím, jako je třeba šplhání a podobně, a celý den je zakončen bujarou zábavou a tancovačkou v hospodě. Stejně jako kdysi mají i dnes tyto tradice především socializační funkci – udržet lidi pospolu, učit je spolu žít, komunikovat a veselit se.

Majáles, královničky a jízda králů

Svým způsobem na tuto zvyklost navazují i studentské průvody zvané „majáles“ a v moderní podobě i koncerty, které mohou symbolizovat dávné tancovačky a veselice u piva a pohoštění. Podobný charakter měly i průvody „královniček“ a „jízdy králů“ – v prvním případě, jak název napovídá, se jednalo o průvod děvčat, v případě druhém o průvod chlapců. Zvyky souvisely se zajištěním úrody na polích a také s mládím a dospíváním. Průvodu „královniček“ předcházelo čištění studánek, kdy panensky čisté dívky zbavovaly zdroje životadárné vody listí a trávy, které zde zbyly po zimních a jarních vánicích, deštích a nečasech.

Svatodušní svátky jako spojení lidové tradice a křesťanské filozofie

S výše zmiňovanými svátky mládí souvisely oslavy letního slunovratu, Letnice, které později splynuly se Svatodušními svátky, v nichž se tak snoubí lidové zvyky vycházející z pohanských kořenů a postupy křesťanské církve a kultury. Podle Bible v tento den sestoupil Duch svatý na Ježíšovy učedníky, což se slaví 50 dní po Velikonocích. Podobně jako v případě Velikonoc se tak jedná o svátky pohyblivé, které někdy vycházejí na květen a jindy na červen. Soslání Ducha svatého na zem symbolizuje zelená lipová ratolest a bílá holubice. Osm dní po Svatodušní neděli se slaví svátek Božího těla mající podobu slavnostního průvodu doprovázeného modlitbami a zpěvy.

Sv. Jan Nepomucký a svatojánské poutě

V květnu se také konaly slavné svatojánské poutě na počest svatého Jana Nepomuckého, patrona kněží, zpovědníků, mlynářů, vorařů, lodníků, nemocných i zmrzačených. Je také ochráncem před povodněmi i suchem, utonutím, morem i pomluvám. Podle legendy byl tento světec svržen z Karlova mostu, protože odmítl vyzradit zpovědní tajemství královny Žofie. Protože česká lidová tradice rozdělovala rok až do konce 19. století na 8 období, v den svatojánských poutí, tedy 16. května, začínalo takzvané „podléti“.

Vydali: SONS a TyfloCentrum Semily pro své členy, klienty a příznivce – **NEPRODEJNÉ!**